

нальної академії наук України “За наукові досягнення”, “За підготовку наукових кадрів”, нагрудним знаком “Хрест Пантелеймона Цілителя”.

Світла пам'ять про шановного Леоніда Георгійовича назавжди збережеться у серцях рідних, колег, учнів та усіх хто спілкувався з ним.

СЕРГІЙ АНДРІЙОВИЧ РОМОДАНОВ

23 червня 2016 р. пішов з життя чл.-кор. НАМН України, доктор медичних наук, професор Сергій Андрійович Ромоданов.

С. А. Ромоданов у 1964 р. закінчив Київський медичний інститут ім. О. О. Богомольця. У 1964-66 рр. працював лікарем в Одеській обласній клінічній лікарні. Від 1966 р. по 1968 р. навчався в аспірантурі на кафедрі нейрохірургії Київського інституту удосконалення лікарів під керівництвом одного з корифеїв вітчизняної нейрохірургії професора Г. П. Педаченка. У 1968 р. захистив кандидатську дисертацію.

В подальшому все життя С. А. Ромоданова було пов'язане з кафедрою та інститутом нейрохірургії. Від 1968 р. по 2002 р. послідовно працював на цій кафедрі на посадах асистента, доцента і професора (від 1982 р.). У 1979 р. захистив докторську дисертацію на тему “Діагностика та хірургічне лікування параселярних (ділянки печеристої пазухи) менінгіом”. У 1993-1998 рр. працював заступником директора інституту нейрохірургії з наукової роботи.

Як вчений, С. А. Ромоданов вирізнявся дивовижним даром наукового передбачення, що базувався на фундаментальних, енциклопедичних знаннях класичної школи нейрохірургії, започаткованої в Україні академіком О. І. Арутюновим, та анатомії і патофізіології. Під його керівництвом та з безпосередньою участю було обґрунтовано і створено принципово нову концепцію комбінованого лікування злоякісних гліом головного мозку з визначенням індивідуальної чутливості пухлин до антибластичних препаратів, запропоновано нові підходи до контактної хіміотерапії з застосуванням біосумісних полімеро-депонованих лікарських форм, сформовані перспективні принципи індукованої локальної інтратуморозної гіперглікемії, специфічної імунотерапії, гормонотерапії.

С. А. Ромоданов став одним із перших, хто втілював в практику нейрохірургії мікрохірургічний метод, ідейним натхненником якого в СРСР був академік О. І. Арутюнов. Такий підхід до проблеми лікування хворих, особливо з пухлинами краніо-базальної локалізації, дав змогу істотно поліпшити діагностику та результати хірургічних втручань, у т. ч. із застосуванням трансфеноїдального доступу. За активної участі С. А. Ромоданова також розроблялися та впроваджувалися нові методи діаг-

ностики і лікування судинних захворювань головного мозку. За участю С. А. Ромоданова було розроблено і впроваджено в практичну нейроонкологію низку протипухлинних лікарських засобів, зокрема, “Реуміцин”, “Хлофіден”, “Бротеофін”.

С. А. Ромоданов був не лише талановитим вченим, блискучим хірургом, високообізнаним лікарем, але й чудовим педагогом. Вихованці багатьох поколінь Київської школи нейрохірургії з України та інших республік бувшого Радянського Союзу назавжди запам'ятали його прекрасні лекції, клінічні розбори, консультації.

С. А. Ромоданов є автором понад 350 наукових праць, у т. ч. 6 монографій, 17 винаходів, підготував 2 докторів та 17 кандидатів наук. В 1976 році С. А. Ромоданов був удостоєний премії ім. М. Островського.

Як людину, С. А. Ромоданова завжди відрізняла особлива інтелігентність та освіченість. Він був високоерудованим не лише в питаннях медицини, але й музики, живопису, літератури. Простий у спілкуванні, життєлюб і оптиміст з тонким почуттям гумору, завжди привітний до людей.

Пам'ять про Сергія Андрійовича Ромоданова назавжди залишиться в серцях колег, учнів, друзів, пацієнтів та усіх тих, хто знав цю чудову людину.